

H e t M o s t e r d z a a d

O s h o

Toespraken naar gezegden van Jezus uit het Thomas Evangelie

De dertiende uitspraak

Jezus zei:

*“Als zij die je leiden tot je zeggen:
‘Zie, het koninkrijk is in de hemel’,
dan zullen de vogelen des hemels je voorgaan.*

*Als ze tot je zeggen:
‘Het is in de zee’,
dan zullen de vissen je voorgaan.*

*Maar het koninkrijk is binnen in je
en het is buiten je.*

*Als je jezelf kent,
zul je gekend worden
en zul je weten
dat je zonen bent van de levende vader.*

*Maar als je jezelf niet kent,
dan leef je in armoede
en ben je armoede.”*

Over het koninkrijk van God wordt gepredikt alsof het zich ergens anders bevindt in de tijd, in de ruimte, maar altijd ergens anders – niet hier en nu. Waarom? Waarom is het koninkrijk van God niet hier en nu? Waarom in de toekomst, of ergens anders?

De oorzaak is de *menselijke geest*. De menselijke geest verdwijnt in het heden. Hij leeft in de toekomst, in hoop, in de belofte van de toekomst; hij beweegt door *verlangen*. Verlangen vraagt tijd, verlangen kan niet bestaan als er geen tijd is. Wat zou er met je verlangen gebeuren als je je er plotseling van bewust werd dat de tijd verdwenen was, dat er geen tijd is, geen morgen?

In de grond van de zaak is tijd geen fysisch, maar een psychologisch verschijnsel. Tijd bestaat niet buiten jou, het is het functioneren van je geest zelf dat de tijd schept. Een Jezus leeft zonder tijd, jij leeft in de tijd. Daarom hebben alle Boeddha's – *Jezus is een Boeddha, een verlicht mens* – er de nadruk op gelegd: 'Wees zonder verlangen. Dan zullen de poorten des hemels zich plotseling voor je openen.' Maar wil je zonder verlangen leven, dan moet je leven in het hier en nu, want dan is er geen brug

waarover je je naar de toekomst kunt begeven; dan is er geen brug om waar dan ook heen te gaan. Verlangen is die brug.

Als je gezegd wordt: 'Het koninkrijk van God is hier en nu', dan ben je *niet gereed*. Er zijn nog vele verlangens die vervuld moeten worden voor je kunt vertrekken, er moeten vele, vele dingen gedaan worden voor je er aan denkt het koninkrijk van God binnen te gaan. Je droomt nog en bent niet bereid wakker te worden, je hebt tijd nodig. De priesters trekken je aan, maar geen Boeddha, geen Jezus, want Jezus spreekt in termen van niet-tijd. Hij is een ongemakkelijke vriend. Hij staat je het aangename dromen niet toe, hij staat je geen tijd, geen toekomst toe – hij zegt dat er geen morgen is.

En morgen helpt je ook nog op een andere manier: zoals je bent, nu op dit moment, *aanvaard je jezelf niet*, je weet dat je niet veel waard bent. Je weet dat je zelfs jezelf niet kunt aanvaarden, zoals je nu bent. Hoe zou God je dan kunnen aanvaarden? Nee, dat is onmogelijk. Je kunt het je niet voorstellen. Je hebt jezelf veroordeeld. Je voelt je zo schuldig, hoe zou God je kunnen accepteren? Als het koninkrijk zich nu, op dit moment, zou openen, als de deur uitnodigend open zou staan, zou je de moed niet kunnen opbrengen om binnen te gaan. Je hebt wat tijd nodig om te veranderen, je hebt wat tijd nodig om goed te worden, Je hebt wat tijd nodig om een heel mens te worden.

Je kunt een beeld scheppen, een ideaal, en je zult dat ideaal navolgen zodat je op een dag een heilige wordt. En daar houdt het verstand je voor de gek: als je uit kunt stellen, blijft het verstand hetzelfde, en om hetzelfde te kunnen blijven, wil het verstand uitstellen. Om niet te veranderen, heb je idealen nodig; om de sprong niet te wagen, heb je tijd nodig zodat je uit kunt stellen.

Uitstel is de basis waarop je kunt blijven die je bent. Als dit huis in brand staat, stel je niet uit, je springt er eenvoudigweg uit. Je vraagt zelfs niet: 'Waar is de deur? Waar moet ik heen?' Je zoekt geen leraar, geen gids – je springt er gewoon uit. Je zegt niet: 'Ben ik klaar om te worden gered? Ben ik het waard?' Nee. Al die vragen komen niet in je op. Filosofie is bestemd voor momenten van luxe als je vragen kunt stellen, antwoorden kunt krijgen en door kunt gaan met uitstellen. Maar als er gevaar dreigt, stel je alle filosofie terzijde. Is het je wel eens opgevallen, dat je als je in gevaar verkeert, je verstand uitschakelt? Je denkt helemaal niet, er is niet voldoende tijd om te denken – het huis staat in brand, je springt. En als je er uit bent, kun je onder een boom gaan zitten en overdenken wat er gebeurd is. Dus...alleen *actie* kan je redden.

Er zijn miljoenen redenen waarom je wilt uitstellen.

Een ervan is: veel zaken zijn nog onvervuld – je hebt nog niet van deze wereld genoten. Je bent

miljoenen keren op deze wereld geweest, maar nog blijft de honger, blijft de dorst. Denk je dat je meer tijd nodig hebt? Je hebt al meer dan genoeg gehad. Er is niet meer tijd nodig, maar inzicht, het besef dat het verlangen door de aard ervan onvervuld moet blijven.

Het is de *aard* van het verlangen onvervuld te blijven. Het zal steeds weer opkomen en hoe meer je het probeert te vervullen, hoe sterker het zal worden. Je geeft je over aan seks, je denkt dat je het verlangen ernaar vervult – maar je doet niets anders dan het verlangen aanwakkeren. Morgen komt het terug, zelfs nog heftiger, nog wellustiger, met nog meer verwachtingen.

En zo gaat het met elk verlangen. Je hebt dorst, je drinkt water – denk je dat de dorst voor altijd verdwijnt door het drinken van water? Nee, dat ligt niet in de aard van het verlangen.

Je bent op alle mogelijke manieren geboren, want je bestaat gedurende de eeuwigheid – zoals een boom, een vogel, een dier....Dat noemen de hindoes *yonis*. Je bent uit miljoenen schoten geboren, je verlangen heeft vele vormen aangenomen, en je hebt het langs iedere mogelijke dimensie geprobeerd.

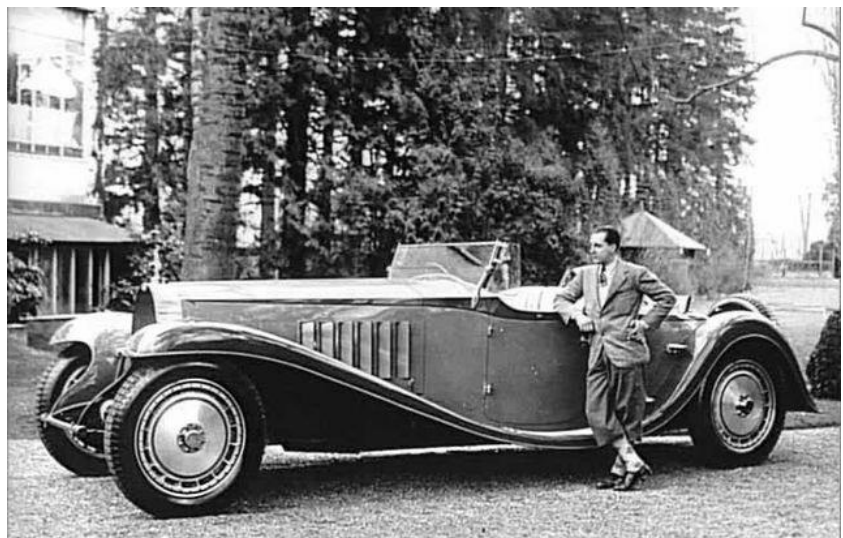

Maar tot nu toe is er niets gebeurd, en er zal nooit iets gebeuren, omdat de aard zelf van het verlangen onvervuld moet blijven. Als je dat begrijpt, is de toekomst niet meer nodig – dan kun je in het hier en nu blijven. En als er geen toekomst meer is, is er geen verlangen meer.

Probeer het van de andere kant te begrijpen: je hebt op alle mogelijke manieren geprobeerd *jezelf te transformeren* – je herinnert je je voorgaande levens niet, maar je kent dit leven – je hebt al het mogelijke gedaan om jezelf te transformeren. Ben je een klein beetje getransformeerd? Zelfs maar een klein beetje? Of blijf je gewoon dezelfde, - hier een beetje opgepoetst, en daar wat opgepoetst, een beetje bijgeschaafd hier of daar – maar is er geen werkelijke transformatie? En als die tot nu toe niet heeft plaatsgehad, wat voor reden is er dan te denken dat ze in de toekomst plaats zal hebben? En als je op dezelfde manier doorleeft, steeds uitstellend, dan gebeurt het nooit. Want uitstel is een list van de geest om de transformatie *nooit* te doen plaats vinden.

Tot nu toe heb je niets anders gedaan dan uitstellen, uitstellen en nog eens uitstellen. Elk moment heb je het uitgesteld, en daarom ben je hetzelfde gebleven. Begrijp dit goed: transformatie is *dit* moment, want het vraagt geen inspanning, het is een ontwaken. Het gaat er niet om te veranderen, het gaat er niet om iets met jezelf te doen. Je bent perfect, zoals je bent; zoals je bent, ben je goddelijk; er ontbreekt niets aan je – je hoeft slechts te ontwaken. Word alleen maar wakker uit je dromen en je slaap, open de ogen en zie de werkelijkheid, en de werkelijkheid verandert je, plotseling, je bent niet meer wat je in het verleden was. Als je je niet meer om de toekomst bekommert, is het verleden direct verdwenen. Het is net zo iets als het bouwen van een brug over een rivier. Er zijn twee oevers nodig om een brug te slaan. Als één oever verdwijnt, kan de andere alleen de brug niet dragen – de brug stort neer, alles verdwijnt. Het verleden en de toekomst vormen de twee oevers, en tussen deze twee heb je een brug van verlangens gebouwd. Je bent altijd op weg ergens heen, altijd op weg ergens heen. Als je het niet snel bereikt, zegt je verstand: ‘Ga snel voort.’

Vandaar die moderne neiging tot snelheid. Het verstand zegt: ‘Je bereikt je doel niet, omdat je snelheid niet hoog genoeg is. Daar is het doel, je ziet dat je het morgen kunt bereiken, of op z’n allerlaatst overmorgen; het doel is er, je ziet het aan de horizon. Je snelheid is niet hoog genoeg – beweeg je snel, ren. Schep nieuwe machines om je snelheid te verhogen en dan zul je er komen.’ Dankzij deze logica hebben we de maan bereikt – maar we zijn op geen enkele bestemming aangekomen. Want hoe hoger de

snelheid wordt, hoe meer je verloren zult raken; het zal dan heel moeilijk zijn om weer thuis te komen. Daardoor is zelfkennis in deze eeuw, de eeuw van snelheid, bijna onmogelijk geworden. Boeddha realiseerde zichzelf gemakkelijk, Jezus realiseerde zichzelf gemakkelijk, omdat ze niet in de eeuw van de snelheid leefden – ze wandelden eenvoudig. De ossekar was het snelste vervoermiddel.

Ik heb eens een verhaal gehoord over twee bedelaars die op straat een motorfiets vonden – iemand had vergeten de sleutel mee te nemen. Daar was de motor met een zijspan, dus sprong één van de vagebonden op de motor en de andere in het zijspan, en zij stoven weg naar de volgende stad. Na een kwartier keek degene die reed naar zijn vriend. Diens gezicht was hoogrood, alsof hij gek geworden was of stervende. Hij vroeg: ‘Wat is er aan de hand?’ De ander zei: ‘Verminder je vaart wat, want dit ding heeft geen bodem en ik heb de hele tijd hard gelopen.’

Het ding dat je wenst heeft geen bodem. Je bent stervende omdat je de hele weg hard gelopen hebt, en steeds maar harder, en het ding heeft geen bodem. Waarom ben je niet in staat deze bodemloze put van het verlangen te vullen? Je hebt nooit gekeken of hij al of niet een bodem had – je sprong gewoon. En je hebt zo hard gelopen dat er geen gelegenheid was even halt te houden om te kijken wat er gebeurde.

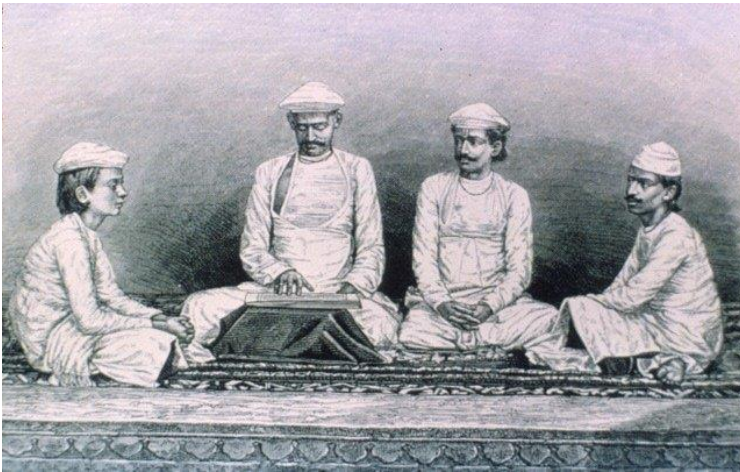
Bekijk nu deze woorden van Jezus.

'Als zij die je leiden tot je zeggen: 'Zie, het koninkrijk is in de hemel.'

Als ze tot je zeggen: 'Het is in de zee, dan zullen de vissen je voorgaan.'"

Over wie heeft Jezus het? Hij heeft het over de priesters. De priesters zijn de vijanden van de religie, maar ze zijn de beheerders geworden. Ze regeren overal, en dan staan ze een man als Jezus niet toe hun tempels binnen te gaan. Ze zeggen: 'Het is in de zee': ze zeggen altijd dat het ergens anders is.

India is het oudste land met priesters. Nergens is zo'n uitgebreid priesterschap ontstaan als in India – het werd een kaste, *Brahmins* zijn de priesters. Deze mensen hebben dit land duizenden jaren lang geregeerd.

Eerst zeiden ze dat God zich in de Himalayas bevond, want de Himalayas waren onbereikbaar. Maar langzamerhand beklommen de mensen de Himalayas en ze vonden er geen God. Dus zeiden de Brahmins: 'Dat zijn de Himalayas niet waarover wij spraken, dat zijn niet anders dan copieën van de werkelijke Himalayas die zich in de hemel bevinden'. Vervolgens verhuisden hun goden naar de planeten, de maan, de zon.

Toen de mens voor de eerste keer de maan bereikte, waren de hindoes erg van streek, de *jains* waren erg van streek. De

mensen in het westen weten niet hoe van streek ze waren, want het westen weet niet hoeveel er in de maan is geïnvesteerd. In India was men erg verontrust. Als de mens de maan heeft bereikt en God is daar niet, dan moeten ze zijn verblijfplaats weer ergens anders heen verleggen. En die geleerden komen tenslotte overal. Je kunt God nergens meer voor lange tijd laten verblijven – waar je ook zegt dat hij is, de mens komt er ook. Voor de priesters is echter één ding zeker: *God leeft niet hier*, want als hij hier zou leven, werd het heel moeilijk – waarvoor zijn dan de priesters nodig?

De priester is nodig omdat God zich zo ver weg bevindt, zijn stem kan niet rechtstreeks tot jou doordringen. Hij geeft zijn boodschap door aan de priester, en dan verklaart de priester hem aan jou. En door die verklaring wordt hij machtig: hij heeft de sleutels, hij is de meester, de goeroe – jij moet hem volgen. Het sluwste beroep op aarde is dat van priester. Waarom het sluwste? Omdat het een heel onschuldig hart exploiteert. Een mens die God zoekt, een mens die zuiverheid zoekt, een mens die de waarheid zoekt – en die mens exploiteert hij.

'Jezus zei: "Als zij die je leiden tot je zeggen: 'Zie, het koninkrijk van God is in de hemel,' luister dan niet naar hen, anders zul je dat koninkrijk voor altijd en immer mislopen."

'Maar het koninkrijk is binnen in je...' het is niet ergens anders, het is precies daar waar jij op dit moment bent, ... 'en het is buiten je.'

Wat zegt Jezus? Het is binnen in je als een centrum, en het is buiten je als een omtrek. Binnen en buiten is de hele wereld, het hele universum – er valt niets buiten. God is dit universum, dit hele bestaan. Het is goddelijk zoals het is. God heeft zichzelf opgelost in zijn schepping. Hij is als een danser die danst, en één wordt met de dans – je kunt de dans niet van de danser scheiden. Daarom noemen de hindoes hun *Shiva Nataraj*, omdat er geen scheiding is, hij is in de dans.

Als je de dans begrijpt, begrijp je de danser; als je greep kunt krijgen op de dans, heb je greep op de danser. Als je deze wereld kunt liefhebben, heb je hem lief. Zelfs als je doordringt in een bloem, zul je hem vinden. Hij is hier verborgen – en hij is niet verborgen omdat hij zichzelf probeert te verbergen; hij is verborgen omdat jij niet open bent. Overigens is hij een publiek geheim. Hij is overal, overal rondom, binnen en buiten. Het koninkrijk is binnen in je, het is buiten je.

'Als je jezelf kent, zul je gekend worden en zul je weten dat je de zonen bent van de levende vader. Maar als je jezelf niet kent, dan leef je in armoede en ben je armoede.'

Luister, het koninkrijk is binnen in je. Dan worden alle tempels overbodig, omdat je zelf de tempel bent. Dan ben je de kerk. Dan wordt het vaticaan overbodig, dan is Rome een druk. Dan is er geen behoefte aan een Mekka en Medina, aan een Girnar en Kashi. *Jij bent de tempel*, de levende tempel van God. Hij is binnen in je. Waarom zou je dan een priester, een bemiddelaar nodig hebben? Dan verliest dat hele beroep zijn betekenis.

Jezus ondergraaft de fundamenteën van alle kerken, tempels, priesters en bemiddelaars. Hij zegt: 'Hij is binnen in je.' Maar hij zegt ook iets heel kostbaars en moois, hij zegt ook: 'En hij is buiten je.' Er zijn drie soorten van godsdienst; de ene zegt 'God is buiten je.' *Mohammedanen* zeggen met nadruk dat God buiten je is. Dan is er een andere soort religie die zegt: 'God is binnen in je.' *Jains* en *Boeddhisten* zeggen dat jij God bent, maar ze zeggen nooit dat God buiten je is, nee. Jezus zegt: 'God is binnen in je en buiten je.' Dat is de belangrijkste synthese, de hoogst mogelijke synthese. Hij kiest geen uiterste. Het ene uiterste zegt: 'God is buiten je.' Daarom keren Mohammedanen zich zo sterk tegen je als je zegt: 'Ik ben God.' Ze willen je doden omdat dat een van de ergste dingen is die je kunt zeggen; het is blasfemie. Ze denken dat het van gebrek aan respect getuigt als je beweert: 'Ik ben God,' want dat houdt in dat een schepsel, een geschapen ding, beweert: 'Ik ben de schepper.' De tegenpool wordt gevormd door de *Jains*. Ze zeggen dat God binnen in je is; je ziel is de hoogste God en er is geen andere God. Ze zijn in het andere uiterste vervallen, ze vereren geen enkele God; verering heeft voor hen zijn betekenis verloren, ze kunnen niet *bidden*. Tot wie zouden ze moeten bidden? En toch is het gebed zoiets prachtigs; maar het heeft zijn betekenis verloren. Kijk eens naar een biddende Mohammedaan. Hij is mooi. Hij kan bidden omdat God er is. Als je een gebed wilt zien, kijk dan naar een biddende Mohammedaan; hij ziet er zo onschuldig uit, zo volkomen in overgave – maar toch is hij gevaarlijk. Want als jij beweert dat je God bent, zal hij je doden. *Jains* kunnen niet bidden, ze kunnen niet aanbidden; voor hen zijn gebed en aanbidding eenvoudigweg verdwenen. Zij kunnen alleen maar *mediteren*. Meditatie is toegestaan omdat God binnen in je is; je hoeft niet anders te doen dan je ogen te sluiten en te mediteren. Jezus komt tot de hoogste synthese. Hij spreekt hier één van de belangrijkste waarheden uit: God is binnen je en buiten je. Gebed is mogelijk, meditatie is ook mogelijk; je kunt in extase jubelen over wat buiten je is, je kunt in extase stil zijn om wat binnen in je is – hij is overal.

'Als je jezelf kent, zul je gekend worden.'

Dat is de synthese. *Jains* zeggen dat als je jezelf kent, je alles kent. Uit! Verder kun je niet gaan. Mohammedanen kunnen niet zeggen dat je jezelf kunt kennen; ze kunnen zeggen dat je God kunt kennen en vervuld kunt zijn van zijn genade. Zelfkennis is niet mogelijk, omdat zelfkennis je tot God zou maken. Alleen God kent zichzelf, een schepsel niet. Maar Jezus zegt: 'Als je jezelf kent, zul je gekend worden.' Dat is heel subtiel. Wat bedoelt Jezus? De hele schepping zal jou kennen, de hele schepping zal naar jou kijken. Jij kijkt niet alleen naar de schepping, de hele schepping *antwoordt* ook, omdat God binnen in je en buiten je is. God kijkt naar je door iedere bloem, ieder blad, elke rots – je hebt niet het gevoel dat je alleen staat in je zelfkennis.

Een bewustzijn bestaat binnen in je en buiten je. Als je jezelf kent, *herkent* de hele schepping je, en viert dat. En zo moet het zijn, want je bent een deel van het bestaan. Het geheel is gezegend omdat een deel tot bloei gekomen is, zijn bestemming heeft bereikt.

Er is een diep verlangen gekend te worden, dieper dan dat naar zelfkennis. Je wilt gekend worden, je voelt een diep verlangen dat iedereen je zal kennen. Misschien beweegt het zich in de verkeerde richting, misschien probeer je op de verkeerde manier de aandacht van mensen te trekken, maar diep binnen in je bevat dat verlangen een zaad, een heel belangrijk zaad. Het zegt dat je niet vervuld bent voordat al het bestaande je herkent, samen met jou gelukkig is.

Een mens is tot Christus geworden en al wat bestaat is zich er niet van gewaar, is onoplettend, maakt zich er helemaal niet druk om, is op geen enkele manier gelukkig, alsof er niets is gebeurd. Hoe kan dat? Al het bestaande *moet* het herkennen, omdat wij geen vreemden zijn in dit bestaan. Het is één familie, het bestaat als een onderling verbonden verschijnsel. Iemand wordt verlicht en zijn licht vult alle harten, wetende, onwetende; overal is een vreugdevolle viering.

'Als je jezelf kent, zul je gekend worden en zul je weten dat je zonen bent van de levende vader.'

En wat zeggen de christenen? Net het tegenovergestelde. Zij zeggen: 'Jezus Christus is de enig geboren zoon van God.' Al hun dogma's centreren zich hieromheen, de 'enige', want wat is het bijzondere van Jezus als we allemaal zonen van God zouden zijn? Wat is dan het unieke aan hem? Waarom zou hij dan vereerd moeten worden?

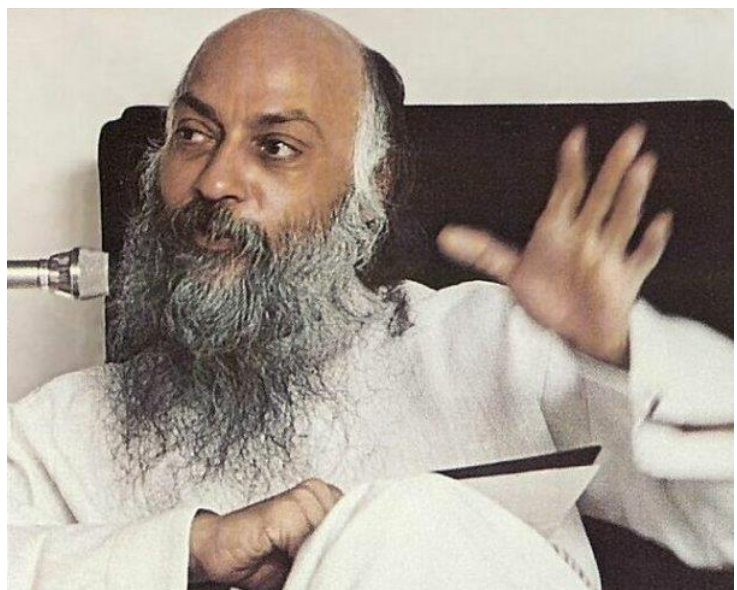
Jezus zegt: 'En je zult weten dat je zonen bent van de levende vader.'

Twee dingen: alles wat bestaat in het heelal is zoon van het geheel, dat kan niet anders. De hele schepping heeft je bevaderd – of, beter gezegd, bemoederd. Het zou beter geweest zijn in plaats van het woord 'vader' het woord 'moeder' te gebruiken, maar de joden zijn mannetjeschauvinisten gebleven. Het is moeilijk 'moeder' te zeggen. De vader heeft niet zoveel deel aan de schepping van de zoon. Op z'n best zet hij het proces in werking, verder niets. En een vader is vervangbaar. De hele schepping ontstaat uit de moeder; zij draagt het kind negen maanden, haar bloed, haar hele wezen begeeft zich in het kind. Je bestaat in het heelal, zoals je bestaat in de schoot.

Er zijn volkeren die het woord 'moeder' voor God gebruiken. Ze hebben meer gelijk, maar alleen 'meer gelijk.' Het is niet mogelijk absoluut gelijk te hebben, want God is vader en moeder.

Maar het hangt van de omstandigheden af. In de tijd dat Jezus leefde zou het heel moeilijk zijn geweest voor hem om te zeggen 'God de moeder', want dat zou niemand begrepen hebben. Zijn gehoor was joods, en ze geloofden in een heel wrede vader-God, wraakgierig. Een moeder kan niet wraakzuchtig zijn. Ze vergeeft steeds weer, ze begrijpt altijd. Een moeder dringt er nooit op aan gehoorzaamd te worden, een vader dringt erop aan gehoorzaamd te worden. De tien geboden kunnen alleen van een vader afkomstig zijn. Geboden – het woord zelf is afschuwelijk, alsof hij een generaal was.

Jezus bediende zich van de gangbare term, maar ik weet dat hij de voorkeur zou gegeven hebben aan 'moeder'. Een moeder is meer dan een vader: een moeder bestaat in het centrum, een vader aan de periferie – maar God is beiden. Denk hieraan: Ik duid hem altijd aan met hij, maar dat doe ik alleen gemakshalve; hij is beiden, hij en zij. Als Jezus zegt dat we allemaal zonen van God zijn, dan is dat een symbool, een gelijkenis. Wat bedoelt hij? Hij bedoelt dat de relatie tussen de schepper en het geschapene niet mechanisch is, maar organisch. Hij is net als je vader, met je verbonden, door je heen bewegend, door je heen werkend, voor je zorgend, hij heeft je lief, hij probeert op alle mogelijke manieren

een zegenrijke wereld om je heen te creëren, zodat je de vervulling kunt bereiken.

Als Jezus zegt: 'God is de vader,' dan bedoelt hij dát allemaal en dat het heelal voor je zorgt, je helpt. Jij zoekt niet alleen God, God zoekt ook jou. Het heelal is niet dood en ver weg, het antwoordt met een liefhebbend hart. Als je huilt, huilt het met je mee. Als je lacht, lacht het samen met je.

Nu voelt iedereen zich eenzaam. Iedereen voelt zich een vreemdeling en iedereen verkeert in moeilijkheden. En de mensen komen naar me toe en vragen: 'Hoe kan ik me met anderen verbonden voelen?' Tweehonderd jaar geleden stelde niemand deze vraag. Gevoelens van *verbondenheid* zijn moeilijk geworden. En dat is een logisch gevolg: als je je niet verbonden kunt voelen met het geheel, dan kun je je met niemand verbonden voelen. Je kunt je niet verbonden voelen met je vader, als je je niet verbonden voelt met het heelal; omdat dat de basis van alles is. Als de religie verdwijnt, verdwijnt de verbondenheid. In een land dat onreligieus geworden is, zullen de mensen altijd moeilijkheden ondervinden in hun onderlinge verhoudingen. De basis van alle verbondenheid is verdwenen. Je hebt hem ontkend, je hebt gezegd: 'Er is geen God, God is dood.' Dan is het hele heelal vreemd, je voelt je afgesneden, niet-verbonden; je hebt het gevoel dat het heelal zich niet om je bekommert.

Het heelal van een geleerde en het heelal van een religieus mens als Jezus zijn totaal verschillend. Voor de geleerde is het heelal iets toevalligs; er bestaat geen relatie tussen jou en het heelal. Jij bent ook toevallig; als je er niet was geweest, zou het bestaan daar absoluut niets van hebben gemerkt.

Het heelal van de geleerde is dood. Als je zegt: 'God is dood', is het heelal dood. En hoe zou je je verbonden kunnen voelen als je in een dood heelal leeft? Je bent zoiets als een klein verdwaald kind; het had de hand van zijn vader vast, en nu is het de hand kwijtgeraakt en het roept en het huilt – en er is niemand die het hoort.

Via de hand van de vader was het heelal vriendelijk, er bestond een verwantschap. De vader is verdwenen en nu is ook de verwantschap verdwenen. Nu is het kind ontzettend bang, angstig. In deze situatie verkeert de moderne mens, omdat hij niet naar het heelal kon kijken als naar een vader of een moeder.

Kijk naar je hand. Kun je er geen kosmische hand in voelen? Dan zit je in de problemen. Dit zegt Jezus: 'God is de vader. Dit hele universum bekommert zich om jou.' Waarom zou je hier anders zijn? Waarom zou het je zijn toegestaan te leven? Het hele heelal bekommert zich om jou. Het heeft je tot op dit punt van bewustzijn gebracht, het wil je tot de hoogste top voeren, tot de hoogste top van verlichting, het helpt je op alle mogelijke manieren. Zelfs als je verdwaalt, zal het je volgen. Voel zijn hand in de jouwe, en plotseling verandert het hele uitzicht.

En Jezus zegt: '*Iedereen* is de zoon' – niet alleen Jezus. Maar het christendom kan niet bestaan als iedereen zoon is, want dan is Jezus niet uniek. De houding is verkeerd. Iedereen is zoon, en toch is Jezus uniek, omdat hij het heeft begrepen en jij nog steeds zoekt.

Jezus zegt: '*Je bent zonen van de levende vader.*'

En de tweede klemtoon ligt op 'de levende vader', want normaal gesproken gaat een vader dood. Het fysieke deel van de vader sterft, het biologische deel van de vader sterft, maar het kosmische totaal is altijd levend, het sterft nooit – het is eeuwigheid.

Enkele tientallen jaren geleden verklaarde Nietzsche: 'God is dood.' Dat is onmogelijk, want het heelal kan niet sterven, en God is geen persoon. Als hij een persoon was, zou hij kunnen sterven – personen moeten sterven. God is geen vorm – vormen moeten sterven; God is geen lichaam – lichamen moeten sterven. God is alles. We worden in God geboren en sterven in God. We nemen een vorm aan en de vorm verdwijnt,

maar het geheel blijft. Het geheel kan niet sterven, het geheel is het leven zelf. Je leeft dus niet in een dood heelal, maar in een levende God die een vader en een moeder is. Je bent niet onverzorgd, iemand zorgt er steeds voor je.

Dat gevoel geeft je vaste grond. Je bent *geen* buitenstaander, *geen* vreemdeling, je bent een *ingewijde*. Dit is *je thuis*.

'Maar als je jezelf niet kent, dan leef je in armoede, en ben je armoede.'

Dat is de enige armoede: onbekendheid met jezelf - er bestaat geen andere armoede. Misschien bezit je geen rijkdommen, je hebt misschien geen grote paleizen, je heerst niet over een keizerrijk, maar dat zijn geen echte rijkdommen. Slechts één ding is werkelijke weelde en dat is zelfkennis, omdat die niet vernietigd kan worden.

.....'je bent arm'.....

Er is maar één armoede: als je jezelf niet kent. Waarom is dat armoede? Omdat je een keizer bent, zoon van de levende God. Het belangrijkste dat mogelijk is, is je overkomen. En je hebt het niet in de gaten, en blijft bedelen.

Alle verlangen is bedelen. Men zegt dat als wensen paarden waren, bedelaars de berijders zouden zijn. Maar alle verlangens zijn paarden, en bedelaars zijn de berijders – jullie allemaal zijn de berijders. Kijk eens naar je paarden. Ze zijn je verlangens: bedelen, eisen, vragen – en alles heb je binnen in je, maar je kijkt nooit naar binnen. Als je kijkt, zullen de rijkdommen onthuld worden, eeuwig, in overvloed, je kunt ze niet uitputten. Als je eenmaal naar binnen kijkt, erkent de hele schepping je keizerschap, de hele schepping ziet wie je bent: je bent de zoon van het geheel. Dan houd je op met bedelen, voor het eerst word je rijk. Er hoeft niets gedaan te worden; je bent altijd dezelfde geweest. Je bent een zoon van God.

Osho   Poona, 2 september 1974

